

PROTOKÓŁ
z XI posiedzenia Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej
Mińsk, dnia 29 września 2016 r.

W dniu 29 września 2016 r. w Mińsku odbyło się XI posiedzenie Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej (zwanej dalej "Komisją"), działającej na podstawie Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Białorusi o głównych zasadach współpracy transgranicznej z dnia 24 kwietnia 1992 r.

Ze strony polskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Jakub Skiba, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczący polskiej części Komisji.

Ze strony białoruskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Evgeny Shestakov, Zastępca Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Białorusi, Przewodniczący białoruskiej części Komisji.

W posiedzeniu Komisji wzięli udział członkowie Komisji, a także zaproszeni eksperci (lista uczestników w załączeniu).

Na posiedzeniu plenarnym Komisja przyjęła następujący porządek obrad:

1. wystąpienia Współprzewodniczących Komisji;
2. podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy przygranicznej;
3. podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury;
4. podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej;
5. polsko-białoruskie współdziałanie w kwestiach rozwoju współpracy transgranicznej (w tym wykorzystanie funduszy europejskich w celu finansowania wspólnych projektów dotyczących modernizacji i remontu infrastruktury przygranicznej);
6. aktualizacja bazy prawno-traktatowej.

Ad. 1 Wystąpienia Współprzewodniczących Komisji

Współprzewodniczący podkreślili widoczną intensyfikację prac Komisji i wchodzących w jej skład Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury i Podkomisji ds. współpracy przygranicznej, jako wskaźnika pogłębiania ogólnej polsko-białoruskiej współpracy dwustronnej.

Współprzewodniczący jednocześnie podkreślili konieczność kontynuacji intensyfikacji współpracy w ramach Komisji, poprzez wypełnianie treścią prowadzonego w jej ramach dialogu i bieżących kontaktów Podkomisji. Podkreślili, że współpraca transgraniczna to obszar naszych dwustronnych relacji, gdzie występuje wspólnota potrzeb i interesów.

Współprzewodniczący potwierdzili potrzebę intensyfikacji prac nad aktualizacją bazy prawno-traktatowej.

Współprzewodniczący podkreślili, że prace nad modernizacją przejść granicznych przyczyniają się do rozwoju międzynarodowych szlaków transportowych prowadzących przez oba kraje. Zwrócili również uwagę na fakt, że inwestycje w infrastrukturę przygraniczną mogą korzystnie wpłynąć na wzrost potencjału gospodarczego i turystycznego regionów przygranicznych.

Współprzewodniczący wyrazili zadowolenie z kontynuacji Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Wyrazili przekonanie, że polsko-białoruska współpraca w ramach Programu będzie równie efektywna, jak w perspektywie finansowej 2007-2013.

Współprzewodniczący uznali, że *Strategia Współpracy Transgranicznej Województwa Lubelskiego, Obwodu Lwowskiego, Obwodu Wołyńskiego i Obwodu Brzeskiego na lata 2014–2020* jest doskonałym przykładem dobrej praktyki prowadzenia współpracy transgranicznej obydwu państw. Komisja rekomenduje oraz wspiera działania stron, mające na celu realizację przyjętych działań i kierunków współpracy. Dokument *Strategii* jak i ustanowione partnerstwo międzyregionalne są dobrą podstawą do efektywnego wykorzystania możliwości współpracy oraz wdrażania *Programu współpracy transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020*.

Przewodniczący polskiej części Komisji z zadowoleniem odnotował wprowadzenie przez stronę białoruską ruchu bezwizowego na terenie Puszczy Białowieskiej, a w szczególności ustanowienie bezwizowego wjazdu i wyjazdu w celach turystycznych na obszar specjalnego parku turystyczno-krajoznawczego "Kanał Augustowski" i przyległych do niego terenów. W tym kontekście podkreślił, że pozytywny efekt planowanych ułatwień mógłby zostać dodatkowo wzmocniony poprzez wdrożenie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego podpisanej 12 lutego 2010 r. (MRG) i ponowił oczekiwanie strony polskiej na możliwie szybkie przekazanie drogą dyplomatyczną noty informującej o wypełnieniu wszystkich procedur ratyfikacyjnych przewidzianych prawem wewnętrznym w Republice Białorusi.

Przewodniczący białoruskiej części Komisji podkreślił, że w obecnej chwili strona białoruska bada realizację analogicznych umów (o MRG) BY z Łotwą a także PL z RU i UA. Szczegółowo analizowane są tendencje, w tym skutki ekonomiczne. Przewodniczący skonstatował, że uwzględniając przepływ obywateli w obu kierunkach, obecnie przepustowość PL-BY granicy balansuje na granicy możliwości. W związku z tym bardzo ważne jest dokonanie szczegółowej oceny przygotowania infrastruktury granicznej do funkcjonowania w nowych warunkach, w których liczba przekroczeń granicy najprawdopodobniej jeszcze wzroście. Podkreślił, że szybszemu wejściu w życie

Umowy o MRG sprzyjać będzie wsparcie strony polskiej w pozyskaniu środków UE na modernizację PL-BY infrastruktury granicznej.

Współprzewodniczący skonstatowali, że uproszczenie formalności wizowych UE oraz wejście w życie Umowy o MRG będzie miało pozytywny wpływ na rozwój polsko-białoruskich kontaktów gospodarczych, społecznych, kulturowych, jak również przyczyni się do intensyfikacji współpracy samorządów regionów przygranicznych.

Komisja podjęła decyzję o powołaniu Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń.

Komisja rozpatrzyła kwestię zawieszenia Podkomisji ds. planowania przestrzennego. Zdaniem strony polskiej kwestia podjęcia ostatecznej decyzji o zawieszeniu prac Podkomisji wymaga pogłębionej analizy. Należy rozpatrzyć możliwość animowania prac Podkomisji, m.in. z uwagi na istniejące potrzeby gospodarki przestrzennej w wymiarze transgranicznym (przykładem potwierdzającym taką potrzebę są wnioski płynące z prac nad wspólnym projektem dotyczącym kanału E-40, a także zagadnienia związane z gospodarką wodną, ochroną przyrody i inne).

Strony podkreśliły celowość zacieśnienia bezpośrednich kontaktów między służbami granicznymi i celnymi, a także resortami właściwymi w zakresie transportu i służbami ds. sytuacji nadzwyczajnych Polski i Białorusi.

Strony uzgodniły kontynuowanie przez kompetentne służby wymiany informacji i koordynację działań w zakresie: likwidacji kanałów przerzutu narkotyków, przekazywania informacji o planowanych i popełnionych przestępstwach narkotykowych, udzielania pomocy w zatrzymywaniu przestępców, typowania osób podejrzanych.

Komisja wysłuchała sprawozdań z działalności Podkomisji ds. współpracy przygranicznej, Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury, Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej oraz informacji na temat planów ich działalności w okresie do kolejnego posiedzenia Komisji.

Ad. 2 Podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy przygranicznej.

Komisja wysłuchała informacji współprzewodniczących Podkomisji dotyczących jej funkcjonowania oraz sprawozdania na temat realizacji zapisów protokołu z XV posiedzenia Podkomisji, które odbyło się w dniach 19-20 maja 2016 r. w Białymstoku. Strony skonstatowały efektywną współpracę polskich służb z województw podlaskiego i lubelskiego oraz białoruskich z obwodów brzeskiego i grodzieńskiego (w szczególności granicznych, celnych, ochrony porządku prawnego, sanitarno-epidemiologicznych i weterynaryjnych) w dziedzinie ochrony środowiska, zdrowia publicznego, zapobiegania i likwidacji sytuacji nadzwyczajnych.

Komisja zaakceptowała podejmowane przez Strony działania i zaleciła konieczność kontynuowania prac Podkomisji w dotychczasowej formule.

Komisja odnotowała, że kolejne posiedzenie Podkomisji ds. współpracy przygranicznej, odbędzie się w czwartym kwartale 2016 roku na terytorium Białorusi.

Ad. 3 Podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury.

Komisja wysłuchała informacji współprzewodniczących Podkomisji dotyczących jej funkcjonowania oraz realizacji zapisów protokołów z poprzednich posiedzeń Podkomisji, które odbyły się w dniach 22 października 2015 r. na terytorium Białorusi w drogowym przejściu granicznym w Brześciu oraz 29 kwietnia 2016 r. w Warszawie.

Strony omówiły perspektywy wprowadzenia ruchu pieszego w drogowych przejściach granicznych Kuźnica Białostocka-Bruzgi i Połowce-Pieszczatka. Wymieniły się informacjami na temat stanu prac nad rozbudową drogi między białoruską a polską częścią drogowego przejścia granicznego Kuźnica Białostocka-Bruzgi.

Strony omówiły perspektywy wznowienia ruchu przez przejście graniczne Sławatycze-Domaczewo, zawieszono w związku prowadzoną modernizacją mostu na rzece Bug.

Strony wymieniły aktualne informacje na temat realizacji projektu strategicznego (budowa dodatkowego mostu drogowego przez rzekę Świsłocz w drogowym przejściu granicznym Bobrowniki-Bierestowica).

Strony porozumiały się co do celowości dalszego stopniowego i kompleksowego wprowadzenia zmian i uzupełnień do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie przejść granicznych z dnia 24 kwietnia 1992 r. W tym celu w pierwszej kolejności zostaną zakończone procedury wprowadzenia zmian dotyczących przejścia granicznego Rudawka-Lesnaja (oczekiwana jest zwrotna nota strony polskiej). Następnie zostanie uzgodniona nowa redakcja niektórych artykułów ww. Umowy, w tym kwestii zmiany statusu i zakresu ruchu w przejściach granicznych Połowce-Pieszczatka i Sławatycze-Domaczewo.

Komisja odnotowała, że następne posiedzenie Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury odbędzie się na terytorium Republiki Białorusi w czwartym kwartale 2016 roku.

Ad. 4 Podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej.

Komisja wysłuchała informacji współprzewodniczących Podkomisji w kwestiach realizowanej w jej ramach współpracy. Przeanalizowała wyniki ostatniego posiedzenia Podkomisji, które odbyło się 15.09.2016 r. w Białowieży.

Strony przyjęły do wiadomości informacje dotyczące zmiany Kierownictwa obu narodowych części Podkomisji.

Komisja stwierdziła, że w ostatnich latach ważne znaczenie w relacjach gospodarczych między Polską i Białorusią (zwłaszcza dla małego i średniego biznesu) ma współpraca regionów i miast, która najbardziej pozwala na efektywne rozpoznanie wzajemnych potrzeb i możliwości współpracujących stron. Przykładem są wizyty, fora biznesowe z udziałem przedstawicieli miast i regionów obydwu państw.

Przygraniczne położenie Obwodu Grodzieńskiego, które jest jego atutem i stanowi o jego konkurencyjności, w znacznej mierze wpływa na rozwój regionalny i społeczno-ekonomiczny, a także na otwartość gospodarki na współpracę międzynarodową. W związku z tym, biorąc pod uwagę inicjatywę i argumentację strony polskiej dot. uruchomienia przejścia granicznego Lipszczany-Sofijewo dla międzynarodowego ruchu osobowego i towarowego samochodami do 3,5 t, strona białoruska proponuje wniesienie propozycji dotyczącej możliwości uruchomienia w tym przejściu ruchu pieszego (z użyciem rowerów) z możliwością prowadzenia w przyszłości dodatkowych rozmów ze stroną polską na temat uruchomienia przejścia granicznego dla międzynarodowego ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych (po oficjalnym podpisaniu w nowej redakcji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś w sprawie przejść granicznych z dnia 24 kwietnia 1992 r.)

Komisja przyjęła do wiadomości, że miejsce i data przeprowadzenia kolejnego posiedzenia Podkomisji jest uzgadniana.

Ad 5. Polsko-Białoruskie współdziałanie w kwestiach rozwoju współpracy transgranicznej (w tym wykorzystanie funduszy europejskich w celu finansowania wspólnych projektów dotyczących modernizacji i remontu infrastruktury przygranicznej).

Komisja wyraziła poparcie dla dążenia stron do prowadzenia wspólnych prac na rzecz poprawy infrastruktury granicznej granicy państwowej Polski i Białorusi.

Strony potwierdziły konieczność efektywnego wykorzystania środków programu współpracy transgranicznej "Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020" na realizację wspólnych konkretnych projektów z zakresu rozwoju infrastruktury granicznej, poprawy dostępności komunikacyjnej, bezpieczeństwa publicznego i kultury. Komisja wysłuchała informacji nt. zasad realizacji projektów w ramach programu.

Strony omówiły perspektywy współdziałania w zakresie realizacji następujących projektów:

1. budowa centrum transportowo-logistycznego przed przejściem granicznym w Bierestowicy;
2. remont kapitalny drogi P-99 Baranowicze-Wołkowysk-Graniczny-Grodno na odcinkach o nośności 10 ton na oś – km 119,3 – km 148,450; km 61,347 – km 115,187 oraz km 37,411 – km 47,782 wraz ze wzrostem nośności nawierzchni drogowej do 11,5 ton na oś;
3. budowa dodatkowego mostu drogowego przez rzekę Świsłocz w drogowym przejściu granicznym Bobrowniki-Bierestowica;
4. modernizacja drogowego przejścia granicznego Bobrowniki-Bierestowica, współdziałanie w celu harmonizacji procedur celnych, montaż skanerów do kontroli środków transportu w granicznej placówce kontrolnej Bierestowica;
5. organizacja ruchu pieszego (włącznie z urządzeniem dodatkowego ogrodzenia ciągów pieszych, miejscami rozszerzeniem samych ciągów, ustanowieniem furtek, montażem modułów do rejestracji obywateli) w granicznej placówce kontrolnej Pieszczatka;
6. przebudowa odcinka drogi P-16 Tiuchiniczi - Wysokie - granica RP (Pieszczatka), km 20,000 - km 41,000 wraz z budową obwodnicy dla Wysokiego;
7. budowa granicznych obiektów mostowych przez rzekę Bug (przejście graniczne Sławatycze – Domaczewo).
8. uruchomienie międzynarodowego połączenia kolejowego Grodno-Kraków- (przez Kuźnicę, Białystok, Warszawę) przez polsko-białoruską granicę w granicznej placówce kontrolnej Grodno;
9. organizacja elektronicznej wymiany informacji dotyczących przewozów kolejowych pomiędzy PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. a Koleje Białoruskie;
10. utworzenie przez strony jednolitej informacyjnej bazy danych transportu towarowego realizowanego przez wszystkich polskich przewoźników w celu elektronicznej wymiany informacji niezbędnych do operacyjnego planowania przekraczania granicy przez pociągi towarowe;
11. zwiększenie efektywności walki z nielegalną migracją i przemytem na styku granic Polski-Białorusi-Ukrainy.

Ad. 6 Aktualizacja bazy prawno-traktatowej.

Strony potwierdziły gotowość do zintensyfikowania prac nad aktualizacją bazy prawno-traktatowej, w tym przygotowania do podpisania:

1. Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś o stosunkach prawnych na polsko-białoruskiej granicy państwowej, współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych

2. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie utrzymania granicznych obiektów mostowych kolejowych na polsko-białoruskiej granicy państwowej;
3. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie budowy drugiego mostu granicznego przez rzekę Bug na drogowym przejściu granicznym Sławatycze-Domaczewo na polsko-białoruskiej granicy państwowej;
4. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie utrzymania granicznych mostów drogowych na polsko-białoruskiej granicy państwowej;
5. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie wykonania Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym;
6. Nowej redakcji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś w sprawie przejść granicznych z dnia 24 kwietnia 1992 r.

Strony wyraziły zainteresowanie zakończeniem procesu weryfikacji przebiegu granicy państwowej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi i uznania jej w świetle prawa międzynarodowego. Strona białoruska zwróciła się z prośbą o stanowisko strony polskiej w kwestii zatwierdzenia wniosków rozpoczętej w 2011 roku weryfikacji przebiegu granicy państwowej w drodze zawarcia umowy międzynarodowej.

Strona polska zwróciła się do strony białoruskiej z prośbą o przekazanie stronie polskiej stanowiska wobec polskiego projektu Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi o stosunkach prawnych na polsko-białoruskiej granicy państwowej, współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, który został przekazany notą dyplomatyczną z dnia 2 czerwca 2016 r.

Strony potwierdziły zainteresowanie poprawą międzynarodowych regulacji prawnych dotyczących utrzymania i eksploatacji infrastruktury Kanału Augustowskiego, w związku z czym wyraziły gotowość zbadania możliwości zawarcia odrębnej umowy międzyrządowej lub wprowadzenia zmian do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o żegludze śródlądowej z dnia 20 stycznia 2012 r.

Strona Polska potwierdziła zamiar zakończenia w najbliższej przyszłości wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym sytuacjom kryzysowych oraz likwidacji ich skutków.

Strony uzgodniły, że XII posiedzenie Komisji odbędzie się w 2017 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejszy Protokół został podpisany w Mińsku w dniu 29 września 2016 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i rosyjskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

<p>Przewodniczący polskiej części Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej</p> <p>Jakub SKIBA</p>	<p>Przewodniczący białoruskiej części Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej</p> <p>Evgeny SHESTAKOV</p>
---	--